

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie mimoriadneho Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Marek Hattas, primátor mesta Nitra
Číslo materiálu:	222/2019
Názov materiálu:	Petícia – Zastavme hazard!
Spracovateľ:	Ing. Darina Keselyová, hlavný kontrolór
Napísal:	Mgr. Jarmila Krčmárová, referent kontrolór
Prizvať:	JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., Chorvátska 199, 900 81 Šenkvice Ing. Stanislav Gunčaga, Malokarpatská 22c, 900 21 Svätý Jur Mgr. Peter Beňa, Nobelovo nám. 8, 851 01 Bratislava Mgr. et. Mgr. Martin Čepček, Veľký Lapáš 129, 951 04 Veľký Lapáš Ing. Matúš Libant, Novomeského 2, 949 11 Nitra Mgr. Dariusz Żuk-Olszewski, PhD., Murániho 36, 949 11 Nitra
Dátum rokovania MMZ:	14.06.2019
Dátum vyhotovenia:	12.06.2019
Návrh na uznesenie:	Mestské zastupiteľstvo v Nitre p r e r o k o v a l o Petíciu – Zastavme hazard! b e r i e n a v e d o m i e Petíciu – Zastavme hazard!
Podpis predkladateľa:	Marek Hattas,, v.r.

Dôvodová správa

Dňa 30.5.2019 odovzdali primátorovi mesta Nitra zástupcovia petičného výboru petíciu pod názvom „*Petícia – Zastavme hazard!*“, ktorá bola dňa 03.06.2019 zaevidovaná v centrálnej evidencii pod poradovým číslom 11/2019. Petíciou sa obyvatelia mesta Nitra sťažujú, že v súvislosti s hraním hazardných hier dochádza na území mesta k narušovaniu verejného poriadku a prostredníctvom tejto petície žiadajú Mestské zastupiteľstvo mesta Nitra, aby prijalo všeobecne záväzné nariadenie, v ktorom bude ustanovené, že na celom území mesta Nitra nie je možné umiestniť herňu a to vo všetkých budovách uvedených v §15 ods. 7 zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách v platnom znení a zároveň žiadajú Mestské zastupiteľstvo mesta Nitra, aby prijalo všeobecne záväzné nariadenie, v ktorom bude ustanovené, že na celom území mesta Nitra nie je možné umiestniť kasíno a to vo všetkých budovách uvedených v §16 ods. 5 zákona č. 30/2019 Z. z. v platnom znení. Podaná petícia obsahovala 23082 podpisov na 1311 hárkoch.

Podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zmien, každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány verejnej moci so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami. Podaná petícia spĺňa náležitosti v zmysle zákona o petičnom práve:

- *V petícii sa určí osoba na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci, ktorá dovŕšila 18 rokov veku (ďalej len „zástupca“). Ak je vytvorený petičný výbor, určujú zástupcu členovia petičného výboru. (§3 ods. 3 zákona o petičnom práve)*
- *Každý člen petičného výboru uvedie v petícii meno, priezvisko a adresu pobytu. Zástupca pripojí v petícii k svojmu menu, priezvisku a adrese pobytu aj podpis. (§5 ods.1 zákona o petičnom práve)*
- *Na každom podpisovom hárku musí byť uvedené meno, priezvisko a adresa pobytu zástupcu. (§4a ods. 5 zákona o petičnom práve)*
- *V petícii alebo v podpisovom hárku je osoba podporujúca petíciu povinná uviesť čitateľne svoje meno, priezvisko, adresu pobytu a svoj podpis, ak ide o fyzickú osobu (§4 ods.2 zákona o petičnom práve).*

V zmysle § 79 ods. 5 zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov obec môže vydať všeobecne záväzné nariadenie podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak sa obyvatelia obce petíciou sťažujú, že sa v obci naruša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier. Petíciu musí podporiť najmenej 30 % obyvateľov obce oprávnených voliť do orgánov samosprávy obce.

Počet voličov s trvalým pobytom v Nitre ku dňu podania petície 30.05.2019 je 65840 osôb, z toho 30% predstavuje 19752 osôb.

Podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zmien, orgán verejnej moci nemusí brať do úvahy podporu petície tých osôb, ktoré o sebe uviedli údaje nečitateľne, neúplne alebo nepravdivo. (§4a ods. 7 zákona o petičnom práve)

Útvar hlavného kontrolóra náhodným výberom z 1311 predložených petičných hárkov, prekontroloval 51 petičných hárkov. Na každom petičnom hárku je predtlačených 20 riadkov, čo spolu činí 1020 prekontrolovaných položiek. V kontrolovaných hárkoch sa nachádzalo celkom 12 prázdnych riadkov, čiže skontrolovaných bolo celkovo u 1008 osôb údaje na hárkoch. Z týchto údajov u 78 osôb boli vyhodnotené nezhody s evidenciou obyvateľov mesta Nitra a jednalo sa o nezhody ako adresa TP mimo mesta Nitra, nedovŕšený vek 18

rokov, nesprávna adresa TP, nečitateľné údaje a nedostatočné údaje. Z celkového počtu 1008 osôb boli správne uvedené údaje u 930 osôb. Útvár hlavného kontrolóra z kontrolnej vzorky vypočítal 7,74% chybovosť. Ak percento chybovosti z kontrolnej vzorky považujeme za predpokladané, po odpočítaní tohto percenta chybovosti z celkového počtu 23082 predložených podpisov osôb je predpoklad, že 21295 osôb spĺňa podmienku podpory petície. U vybranej kontrolnej vzorky sa prekontrolovala aj možnosť zhody mien osôb podporujúcich petíciu. Kontrolou u vybranej vzorky sa táto možnosť zhody nepotvrdila.

Povinnosťou príslušného orgánu, ktorý prijal petíciu, je petíciu následne prešetriť a vybaviť tak, aby zistil skutočný stav veci, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom (§ 5 ods. 5 zákona o petičnom práve).

S doručanou petíciou „Zastavme hazard!“ zaslal člen petičného výboru JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., „Právne vyjadrenie k možnému návrhu všeobecne záväzného nariadenia o zákaze umiestnenia herní a kasín“ (viď v prílohe), ktoré okrem iného obsahuje aj porušenia verejného poriadku v meste Nitra v súvislosti s hraním hazardných hier v herniach.

Príloha tohto materiálu obsahuje sprievodný list k podaniu predmetnej petície a Právne vyjadrenie člena petičného výboru JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., k možnému návrhu všeobecne záväzného nariadenia o zákaze umiestnenia herní a kasín. S kompletnou dokumentáciou podanej petície sa môžu poslanci mestského zastupiteľstva oboznámiť na útvare hlavného kontrolóra.

Predkladám Vám na prerokovanie uvedenú petíciu, nakoľko v zmysle § 5d ods. 2 a ods. 3 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších zmien, vecne príslušný orgán verejnej moci prerokuje petíciu so zástupcom a petičným výborom vtedy, ak petíciu podporilo najmenej 1000 osôb alebo aspoň 8% osôb oprávnených voliť do orgánov samosprávy obce, ktorej bola petícia určená. A ak je petícia určená obecnému/mestskému zastupiteľstvu je zastupiteľstvo povinné petíciu prerokovať na svojom zasadnutí a umožniť vystúpiť počas prerokovania petície zástupcovi a členom petičného výboru.

Príloha

Petičný výbor :

JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., Chorvátska 199, 90081 Šenkvice, nar. 3.6.1976; Ing. Stanislav Gunčaga, Malokarpatská 22c, 900 21 Svätý Jur, nar. 19.6.1986; Mgr. Peter Beňa, Nobelovo nám. 8, 851 01 Bratislava, nar. 29.8.1985; Mgr. et. Mgr. Martin Čepček, Veľký Lapáš 129, 951 04 Veľký Lapáš, nar. 24.11.1978; Ing. Matúš Libant, Novomeského 2, 949 11 Nitra, nar. 6.8.1983; Mgr. Dariusz Żuk-Olszewski, PhD., Murániho 36, 949 11 Nitra, nar. 3.12.1974

Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre	
950 06 NITRA, Štefánikova trieda 60	
Dátum:	30 -05- 2019
Evidenčné číslo 2/ 122331	Číslo spisu:
Prílohy/listy:	Vybavuje:

Vážený pán

Marek Hattas
Primátor

Mesto Nitra
Mestský úrad Nitra
Štefánikova trieda 60
950 06 NITRA

RECEIVED 11/2019
03. JÚN 2019

V Nitre 30. 5. 2019

Vážený pán primátor,

dovoľujeme si Vám predložiť petíciu obyvateľov mesta Nitra a to 1311 petičných hárkov s 23082 podpismi občanov Slovenskej republiky podľa nového zákona 30/2019 Z. z. a 1139 petičných hárkov s 20007 podpismi zozbieraných pred 1. marcom 2019 počas platnosti predchádzajúceho zákona (pre prípadnú rezervu) vzhľadom k ich možnému použitiu podľa ustanovenia podľa § 99, ods. 23 zákona č. 30/2019 Z. z. a účtovo si Vás dovoľujeme požiadať o prípravu všeobecne záväzného nariadenia a predloženie petície Mestskému zastupiteľstvu tak, aby Mestské zastupiteľstvo mesta Nitra vydalo všeobecne záväzné nariadenie, kde bude ustanovené, že na celom území mesta Nitra nie je možné umiestniť herňu a to vo všetkých budovách uvedených v § 15 ods. 7 zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách v platnom znení a zároveň aby Mestské zastupiteľstvo mesta Nitra vydalo všeobecne záväzné nariadenie, kde bude ustanovené, že nie je možné umiestniť kasíno a to vo všetkých budovách uvedených v § 16 ods. 5 zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách v znení neskorších predpisov. Petícia má nižšie uvedené znenie:

Petícia - Zastavme hazard!

My, nižšie podpísaní obyvatelia mesta Nitra, (ďalej aj „mesto“) ktorí dosiahli 18 rokov veku sa sťažujeme, že v súvislosti s hraním hazardných hier dochádza na území mesta k narušovaniu verejného poriadku a prostredníctvom tejto petície žiadame Mestské zastupiteľstvo mesta Nitra, aby prijalo všeobecne záväzné nariadenie, v ktorom bude ustanovené, že na celom území mesta Nitra nie je možné umiestniť herňu a to vo všetkých budovách uvedených v § 15 ods. 7 zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách v platnom znení a zároveň žiadame Mestské zastupiteľstvo mesta Nitra, aby prijalo všeobecne záväzné nariadenie, v ktorom bude ustanovené, že na celom území mesta Nitra nie je možné umiestniť kasíno a to vo všetkých budovách uvedených v § 16 ods. 5 zákona č. 30/2019 Z. z. v platnom znení.

Petíciu zostavil petičný výbor :

JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., Chorvátska 199, 90081 Šenkvice, nar. 3.6.1976; Ing. Stanislav Gunčaga, Malokarpatská 22c, 900 21 Svätý Jur, nar. 19.6.1986; Mgr. Peter Beňa, Nobelovo nám. 8, 851 01 Bratislava, nar. 29.8.1985; Mgr. et. Mgr. Martin Čepček, Veľký Lapáš 129, 951 04 Veľký Lapáš, nar. 24.11.1978; Ing. Matúš Libant, Novomeského 2, 949 11 Nitra, nar. 6.8.1983; Mgr. Dariusz Żuk-Olszewski, PhD., Murániho 36, 949 11 Nitra, nar. 3.12.1974

Osoba určená na zastupovanie v styku s orgánmi verejnej správy: Ing. Matúš Libant, Novomeského 2, 949 11 Nitra, nar. 6.8.1983

Za petičný výbor

Ing. Matúš Libant

osoba určená na zastupovanie v styku s orgánmi verejnej správy
(zástupca)

Mgr. et. Mgr. Martin Čepček
člen petičného výboru

Príloha 1: 1311 petičných hárkov s 23082 podpismi občanov Slovenskej republiky – obyvateľov mesta Nitra.

Príloha 2: 1139 petičných hárkov s 20007 podpismi občanov Slovenskej republiky – obyvateľov mesta Nitra zozbieraných podľa starého zákona zozbierané pred 1.3.2019.

Príloha 3: Právne stanovisko k návrhu všeobecne záväzného nariadenia o zákaze umiestnenia herní a kasín advokátskej kancelárie JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD. advokátska kancelária, s. r. o.

Právne vyjadrenie k možnému návrhu všeobecne záväzného nariadenia o zákaze umiestnenia herní a kasín

Vypracoval:

Autor: © JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD.

Bratislava 30.5.2019

AFCH ■ ■

JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD. advokátska kancelária, s. r. o.

Zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sro Číslo vložky: 62416/B
IČO: 36 866 431; DIČ: 2022950842; IČDPH: SK2022950842; č. ú. Fio banka, a.s. 2000237242/8330
tel.: +421 908 764 366
web: www.chromik.sk
email: anton.chromik@chromik.sk; anton.chromik@gmail.com

1	Definície a interpretácia pojmov	3
2	Cieľ Vyjadrenia	3
3	Tvrdenia obsiahnuté v stanoviskách odporcov všeobecne záväzného nariadenia	3
4	Je definícia „verejného poriadku“ obmedzená na definíciu priestupkov proti verejnému poriadku podľa zákona o priestupkoch?	4
5	Kompetencia obce na zákaz hazardu po predložení petície s potrebným počtom podpisov ..	5
6	Verejný poriadok a sloboda podnikania v judikatúre Európskeho súdneho dvora vo vzťahu k hazardu	8
7	Niektoré porušenia verejného poriadku v meste Nitra v súvislosti s hraním hazardných hier v herniach	10
8	Záver a stručné zhrnutie.....	12

Právne vyjadrenie k možnému návrhu všeobecne záväzného nariadenia o zákaze umiestnenia herní a kasín (ďalej aj „Vyjadrenie“)

1 Definície a interpretácia pojmov

1.1.1 Zákon o hazardných hrách

Zákonom o hazardných hrách (ďalej aj „Zákon“) sa rozumie zákon č. 30/2019 Z.z. o hazardných hrách v platnom znení.

2 Cieľ Vyjadrenia

2.1.1 Cieľom Vyjadrenia je posúdenie podstatných argumentov protistrany citovaných v bode **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.** Vyjadrenia.

3 Tvrdenia obsiahnuté v stanoviskách odporcov všeobecne záväzného nariadenia

3.1.1 Argumenty obsiahnuté v stanoviskách možno zostručniť nasledovne:

- (i) mesto musí zistiť skutočný stav vecí, toto všeobecné zákonné ustanovenie uvedené v § 5, ods. 5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o petičnom práve“) si vykladá tak, že mesto musí zistiť nielen to, či sa obyvatelia obce sťažujú, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier, ale aj to, **či skutočne dochádza k narúšaniu verejného poriadku v súvislosti s hraním hazardných hier. Na základe chýbajúcich informácií však má správa AZAH odvahu tvrdiť bez dôkazov, že na území mesta nedochádza k narušovaniu verejného poriadku.** Upriamujú pozornosť na stanovisko MF SR a ZMOS.
- (ii) Upozorňujú na možné náhrady škody v rádovo stovkách tisíc eur, ktoré si môžu nárokovať jednotliví prevádzkovatelia.
- (iii) AZAH tvrdí, že prohibícia vraj nefunguje, odvolávajú sa na tvrdenie primátora Kladna.

Inak to však vidí Ministerstvo financií ČR, ktoré odhaduje v ČR okolo 1700 nelegálnych automatov a situácia sa postupne mení a stabilizuje: „Specializovaný finanční úřad začal udělovat pokuty majitelům či nájemcům heren a podobných provozoven, ve kterých se nacházely nelegální kvízomaty. První dvě rozhodnutí o udělení pokuty (každá v řádu desítek tisíc korun) už byla vydána. Dalších zhruba 30 správních řízení probíhá.“ Viac argumentov obsahuje materiál „Argumenty k příkladom ružomberských

podnikateľov", ktorý v skratke vyvracia všeobecné mýty o neúčinnosti prohibície. Svedčí o tom aj prohibícia vo Viedni. Prohibícia funguje v oblasti drog a neuvažuje sa o jej zrušení práve kvôli zvýšeniu penetrácie do spoločnosti a k mladým.

- (iv) AZAH tvrdí, že prijatá právna úprava je postačujúca, spôsobí zníženie dostupnosti, odstráni hracie automaty z krčiem a reštaurácií.

Prijatá právna úprava nezasiahne 80 % automatov. Je tiež prirodzené rátať, že majitelia herní sa prispôbia zákonu tak, aby sa ich podnikanie maximalizovalo a čo najmenej ich zasiahlo. V rámci mesta nie je žiadnom prekážkou či efektívnym znížením dostupnosti to, že budú musieť hráči prekonať autom alebo MHD pár kilometrov či metrov do väčšej a lákavejšej herne. Ak chceme znížiť počet závislých, finančné straty a kriminalitu, je potrebné prijať skutočné riešenie. Preto má zmysel sa s touto otázkou vysporiadať spôsobom, ktorý dáva zákon do rúk občanom a mestu.

4 Je definícia „verejného poriadku“ obmedzená na definíciu priestupkov proti verejnému poriadku podľa zákona o priestupkoch?

4.1.1 Definícia verejného poriadku je otázkou definovanou v právnej teórii a judikatúre. Vyjadrenia, ktoré tomuto pojmu dávajú predložené stanoviská sú v rozpore s (i) všeobecne akceptovanou právnou teóriou, (ii) s judikatúrou Najvyššieho súdu SR, (iii) s judikatúrou Ústavného súdu SR ako aj (iv) s judikatúrou Európskeho súdneho dvora.

4.1.2 Pojem verejný poriadok nemožno obmedziť iba na priestupky proti verejnému poriadku.

4.1.3 Žofia Šuleková cituje prof. Lazara nasledovne: *„termín vnútorný verejný poriadok nachádza svoje opodstatnenie pri vnútroštátnych právnych vzťahoch bez cudzieho prvku. V slovenskom systéme práva sa stretávame v tomto prípade s pojmom dobré mravy. ... Pojem dobré mravy ako taký slovenské právne predpisy nedefinujú. S charakteristikou sa stretávame v právnej teórii. Ide o súhrn etických všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je väčšinou zabezpečované právnymi normami. J. Lazar vymedzuje tento pojem pozitívne aj negatívne: „K dobrým mravom nepatria všetky, alebo značná časť všeobecne uznaných noriem morálky, ale zrejme iba tie, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti vytvárajúci tiež základ pre právny poriadok, vrátane jedného z jeho najzákladnejších odvetví – občianskeho práva.“ Pojem dobrých mravov je súbor dynamicky sa meniacich morálnych hodnôt, ktoré majú pre spoločnosť fundamentálny význam. Je dôležité poukázať na ochranu spoločenských zásad aj v prípade čisto vnútroštátneho právneho vzťahu. Obsah ordre public*

interne ale ešte nemusí byť nevyhnutnou súčasťou ordre public externe, čiže verejného poriadku medzinárodného.¹

- 4.1.4 K definícii pojmu „verejný poriadok“ sa Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí IV. ÚS 297/2014 stotožnil s argumentáciou Najvyššieho súdu SR, ktorý uviedol:

*«Definíciu pojmu verejného poriadku obsahuje § 2 ods. 1 písm. j/ zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého na účely zákona č. 404/2011 Z. z. **sa rozumie ohrozením verejného poriadku, porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa základných ľudských práv a slobôd, ochrany maloletých a iných zraniteľných osôb, alebo opakované porušovanie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa riadneho výkonu verejnej správy, životného prostredia, verejného poriadku alebo občianskeho spolunažívania...***

*Pri rešpektovaní požiadaviek stanovených smernicou 2004/38/ES a judikatúrou Súdneho dvora je možné zhrnúť, že **verejný poriadok ako pomerne zložito konštruovaný neurčitý právny pojem zahŕňa vo všeobecnej rovine základné normy, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre fungovanie demokratického štátu a spoločnosti. Popri normách právnych sa jedná o normy morálne, sociálne, politické, prípadne náboženské.**»*

- 4.1.5 Stanoviská však akoby nepredpokladali u obyvateľov Nového Mesta nad Váhom záujem o svoje okolie a ani to, že svoj záujem a poznanie môžu zhmotniť do sťažnosti. Neexistuje žiadna povinnosť, aby svoje sťažnosti, či už organizátori alebo občania, zverejňovali na svojej stránke. Táto skutočnosť by sa protivila aj vlastnej povahe veci a mohla by práve naopak zasiahnuť do práva na ochranu osobných údajov.
- 4.1.6 Ak občania Nového Mesta nad Váhom majú vedomosť o (i) hlasných hádkach v bytoch kvôli hazardu, (ii) o exekúciách pre hazard, (iii) o ľuďoch, ktorí sú schopní kradnúť preto, aby mali peniaze na hazard, (iv) ak majú vedomosť, že k hraniam pristupujú mladiství, ktorí majú podľa zákona zakázané hrať hazardné hry a ak majú vedomosť aj o tom najťažšom v živote človeka o samovražde kvôli hazardu a sťažujú sa na to, nehovoríme len o sociálnopatologických javoch, ale aj o narušení verejného poriadku. Ak sa hovorí o kriminalite, hovorí sa o narušení verejného poriadku a nemusí ísť iba o trestný čin výtržníctva, či o bitkách priamo v herniach.

5 Kompetencia obce na zákaz hazardu po predložení petície s potrebným počtom podpisov

¹ MARCEL DOLOBÁČ, ĽUBICA GREGOVÁ ŠIRICOVÁ (ZOST.): REZISTENCIA VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA A PRÁVNE TRANSPLANTÁTY ZBORNÍK VEDECKÝCH PRÁC. UPJŠ: 2011, s. 213

- 5.1.1 Doteraz na Slovensku viac ako 60 obcí a miest prijalo všeobecne záväzné nariadenie o zákaze hazardu. Ani jedno z posledných prijaté v Levoči, Galante a Ružomberku nebolo napadnuté prokurátorom.
- 5.1.2 Podľa § 10, ods. 5 písm. d) Zákona platného do 31.12.2012 patrila obci samostatná kompetencia, že „*môže ustanoviť všeobecne záväzným nariadením, ktoré z hazardných hier podľa § 3 ods. 2 písm. b) až e), h) a i) nie je možné prevádzkovať na jej území; v tomto všeobecne záväznom nariadení obce sa ustanoví aj primeraná lehota, v ktorej je prevádzkovateľ hazardnej hry prevádzkovanéj na jej území ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto všeobecne záväzného nariadenia obce povinný skončiť jej prevádzkovanie, pričom táto lehota nesmie byť kratšia ako tri mesiace od nadobudnutia účinnosti tohto všeobecne záväzného nariadenia obce.*“ **Ak by sme prijali argumentáciu obsiahnutú v stanoviskách citovaných v bode** Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov. **Vyjadrenia, aj táto samostatná kompetencia by narážala na tú istú prekážku ako pri súčasnom právnom stave a to, že uvedené nariadenie by nemohla obec vydať bez preukázania, že dochádza k narušovaniu verejného poriadku, lebo by išlo o rovnako neústavný zásah do slobody podnikania. Takýto prípad však nenastal.**
- 5.1.3 **Ak je zákonom zverená kompetencia obci, predpokladá sa ústavná konformita danej úpravy až do času, kým Ústavný súd SR nevyriekne opak. Neexistujú žiadne informácie, že by sa zástancovia hazardu na Ústavný súd SR v čase existencie samostatnej kompetencie obce obracali.**
- 5.1.4 **Účelom Zákona uvedeným v § 1, ods. 2 je vo verejnom záujme vytvoriť podmienky na ochranu verejného poriadku pri prevádzkovaní hazardných hier a zabezpečenie spoločenskej kompenzácie rizík vyplývajúcich z prevádzkovania hazardných hier a účasti na nich. Súčasťou tejto ochrany je teda aj zákonom udelená kompetencia obci rozhodnúť o jeho zákaze nariadením na území obce po splnení presne definovaných zákonných podmienok.**
- 5.1.5 Zákon žiada, aby sa ľudia sťažovali na narušanie verejného poriadku prevádzkovaním hazardných hier, nie na to, aby preukazovali narušanie verejného poriadku. Skúmanie petície sa musí uskutočniť v rozsahu, aký žiada zákon pre schválenie všeobecne záväzného nariadenia.
- 5.1.6 Je potrebné upozorniť na to, že stanovisko Ministerstva financií SR a rovnako aj stanovisko ZMOSu majú nasledovné obmedzenia:
- (i) Ministerstvo financií SR spolu s tvrdením o porušovaní verejného poriadku jedným dychom tvrdí, že nemá oprávnenie vykladať zákony a na to sú príslušné iba súdy SR,
 - (ii) ZMOS tvrdí, že rozsah a zváženie porušovania verejného poriadku je na zvážení obce,

- (iii) Stanoviská sú datované z roku 2014, v čase pred poslednou novelou zákona o hazardných hrách,
 - (iv) Často sa používa odvolávanie sa na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave vo vzťahu k zákazu v Bratislave. Toto rozhodnutie nie je judikátom a odporuje nižšie uvedenej interpretácii vykonanej zákonodarcom. Pripomíname, že toto rozhodnutie nie je finálne, ale súdny proces prebieha, bolo napadnuté kasačnou sťažnosťou a aj po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR bude zrejme predmetom podania na Ústavnom súde SR.
 - (v) **Ministerstvo financií SR v tejto súvislosti predložilo vláde SR a následne Národnej rade SR novelu zákona o hazardných hrách, kde sa práve v súlade so svojim stanoviskom snažilo presadiť, aby bola stanovená povinnosť preukazovať narušenia verejného poriadku. To znamená, že táto povinnosť tu dovtedy neexistovala.**
 - (vi) **Ustanovenie novely zákona o hazardných hrách preukazovať narúšanie verejného poriadku bolo Národnou radou SR bolo z vládneho návrhu novely zákona o hazardných hrách vypustené. Národná rada SR prijala hlasovaním pozmeňujúci návrh poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Irén Sárközy k vládnomu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 255), tak že sa v čl. I sa doterajší bod 21. vypúšťa. Pozmeňujúci návrh obsahoval nasledovné odôvodnenie: „Týmto pozmeňujúcim návrhom sa vypúšťa podmienka prijatia VZN na základe opakovaného a preukázateľného narušovania verejného poriadku. Už podpísaním petície sa obyvatelia obce sťažujú, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier, preto zákon nemôže vyžadovať preukazovanie narúšania verejného poriadku.“**
- 5.1.7 Na všeobecne záväzné nariadenie nie je podľa zákona potrebné preukazovať priestupok, či narúšanie verejného poriadku. Treba preukázať, že sa 30 % obyvateľov Nitry nad 18 rokov petíciou sťažuje na narúšanie verejného poriadku.
- 5.1.8 Nediskriminácia spočíva práve v tom, že uvedené hazardné hry sú zakázané na celom území mesta bez výnimiek.**
- 5.1.9 Zvýšená kriminalita, rozbité rodiny, ohrozené deti, hádky v rodinách, zvýšená samovražednosť u gamblerov sú preukázanými faktami na základe viacerých štúdií. Aj tieto negatívne javy patria k narúšaniu verejného poriadku. Ak to začne obyvateľom mesta vadiť, majú právo sa sťažovať na narúšanie verejného poriadku aj petíciou s právnymi dôsledkami a možnosťami predpokladanými v zákone.
- 5.1.10 Zákonodarcovi preto záleží jedine na tom, či takéto narúšanie verejného poriadku vadí alebo nevadí samotným obyvateľom obce a v prípade dosiahnutia kritického množstva podpisov následne dáva možnosť obci hazard zakázať.

5.1.11 Žiadnej herni sa neodoberá platná licencia, počas ktorej má nárok na uvedené podnikanie. Nikde však nie je obsiahnutý záväzok, že takáto licencia bude opätovne udelená.

5.1.12 Samotné rozširovanie podmienok pre schválenie všeobecne záväzného nariadenia sa nezakladá na žiadnom zákonnom ustanovení, a preto je ich vyžadovanie nezákonné.

6 Verejný poriadok a sloboda podnikania v judikatúre Európskeho súdneho dvora vo vzťahu k hazardu

6.1.1 Základným argumentom stanovísk odporcov je odkaz na slobodu podnikania a možné porušenie Ústavy SR. Obsah pojmu sloboda podnikania, ktoré pozná naša Ústava nie je výrazne odlišný od pojmu slobody podnikania v iných ústavách. Významným prvkom, ktorý ovplyvňuje aj našu jurisprudenciu sú rozhodnutia európskych súdov. **Sloboda podnikania a slobodného pohybu tovarov a služieb je jednou zo základných zásad, na ktorých stojí Európska únia. Môže byť zákaz hazardných hier v rozpore s touto definovanou slobodou?**

6.1.2 Vo vzťahu k hazardu vidíme pri európskom súdnom dvore stálu a premyslenú judikatúru, ktorá slobodu podnikania nehyperbolizuje, ale dáva ju do súvisu so základnými právami človeka, negatívnymi dôsledkami hazardu, teda potrebou zachovania verejného poriadku.

6.1.3 Európsky súdny dvor v rozsudku Schindler rozhodol, že štát môže za dodržania podmienok stanovených v rozsudku **aj úplne zakázať hazardné lotérie**, prípadne môže túto činnosť vyhraďiť verejnému subjektu. Uznal, že dôvody obmedzenia slobody voľného pohybu tovarov a služieb sú relevantné na obmedzenie tohto druhu služby a v bode 60 a 61 uviedol: „Po prvé, **nie je možné prehliadať morálne, náboženské alebo kultúrne aspekty lotérií, rovnako ako iných typov hazardných hier vo všetkých členských štátoch. Všeobecná tendencia členských štátov je obmedziť alebo dokonca zakázať hazardné hry a zabrániť tomu, aby bola zdrojom súkromného zisku. Po druhé, lotérie znamenajú vysoké riziko trestnej činnosti alebo podvodov**, vzhľadom k veľkosti súm, ktoré môžu byť predmetom stávk a výhier, ktoré môžu byť držané hráčom, najmä ak sú prevádzkované vo veľkom meradle. Po tretie, **podnecujú k utrácaniu, čo môže mať škodlivé individuálne a spoločenské dôsledky**. Konečný dôvod, ktorý nie je bez významu, hoci sa to nemôže samo o sebe považovať za objektívne odôvodnenie, je skutočnosť, že lotérie môžu významne prispieť k financovaniu dobročinnosti a aktivít vo verejnom záujme, ako je sociálna práca, charitatívna činnosť, šport alebo kultúra. **Tieto osobitné faktory odôvodňujú vnútroštátne orgány ... zistiť, čo je potrebné k ochrane hráčov a všeobecnejšie, čo je potrebné s ohľadom na špecifické sociálne a kultúrne črty každého členského štátu k udržaniu poriadku**

v spoločnosti, pokiaľ ide o spôsob, akým sú prevádzkované lotérie, veľkosť stávok a rozdelenie ziskov, ktoré prinášajú. Za týchto okolností je len na nich ako posúdia nielen to, či je potrebné obmedziť aktivity lotérií, ale aj to, či by mali byť zakázané, za predpokladu, že tieto obmedzenia nie sú diskriminačné.“

- 6.1.4 **Rozsudok Läärrä vztiahol dôvody rozsudku Schindler aj na hracie automaty a určil, že nie je v rozpore so slobodou voľného pohybu služieb a tovarov fínska právna úprava, ktorá určila, že hracie automaty nemôžu prevádzkovať súkromné subjekty, ale iba verejný subjekt.**
- 6.1.5 Rozsudok Placanica a rozsudok Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International uviedli, že článok 46 ods. 1 ZES (teraz čl. 52 ods. 1 ZFEÚ), ktorý sa v tejto oblasti uplatňuje na základe článku 55 ZES (teraz čl. 62 ZFEÚ), pripúšťa obmedzenia odôvodnené verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou a verejným zdravím. V judikatúre boli okrem toho ustanovené niektoré naliehavé dôvody všeobecného záujmu, akými sú ciele ochrany spotrebiteľov, predchádzanie podvodom a podnecovaniu občanov k nadmerným výdavkom spojeným s hrami, ako aj predchádzanie narušeniam sociálneho poriadku vo všeobecnosti (pozri rozsudky Placanica a i., C-338/04, C-359/04 a C-360/04, Zb. s. I-1891, bod 46, a Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International, bod 56).
- 6.1.6 Významným rysom ďalšieho rozsudku Sjöberg a Gerdin je práve to, že hazardné hry v bode 43 priamo označil sa spoločenské zlo: **„Kultúrne, morálne a náboženské dôvody totiž môžu odôvodniť obmedzenia, pokiaľ ide o slobodné poskytovanie služieb prevádzkovateľmi hazardných hier, najmä v rozsahu, v akom možno považovať za neprijateľné, aby jednotlivci dosahovali zisk z využívania sociálneho problému alebo zo slabosti hráčov a ich neúspechu v hre.** V závislosti od rebríčka hodnôt každého členského štátu a so zreteľom na voľnú úvahu, ktorú má k dispozícii, tak môže členský štát obmedziť prevádzkovanie hazardných hier tým, že ho zverí verejnoprávnym alebo charitatívnym subjektom.“
- 6.1.7 **Európsky súdny dvor v rozhodnutí Sjöberg a Gerdin legitimizoval ciele švédskej politiky v oblasti hier**, ktoré boli v rámci dôvodovej správy k zákonu o lotériách zhrnuté takto:

"Cieľom politiky hier je ... existencia zdravého a bezpečného trhu s hrami, ktorý zodpovedá záujmom sociálnej ochrany a dopytu po hrách v kontrolovaných formách. Zisk z hier sa musí chrániť a musí byť vždy vyhradený na účely vo všeobecnom záujme alebo na sociálne prospešné účely, teda pre združenia, jazdecký šport a štát. Pri ponuke rôznych možností hrania by sa táto politika mala zameriavať na uprednostňovanie zreteľov sociálnej ochrany a brať do úvahy riziko podvodu a protizákonných hier."

Podľa vnútroštátneho súdu cieľom švédskej právnej úpravy týkajúcej sa hazardných hier je:

- a) boj proti kriminalite,
- b) boj proti negatívnym sociálnym a ekonomickým účinkom,
- c) dozor nad ochranou spotrebiteľských záujmov a
- d) použitie ziskov z lotérií na účely, akými sú verejný záujem alebo sociálny prospech.

7 Niektoré porušenia verejného poriadku v meste Nitra v súvislosti s hraním hazardných hier v herniach

7.1.1 Hoci to nie je potrebné a žiaden z orgánov verejnej správy by nemal konať mimo zákonných kompetencií, uvádzame niekoľko málo príkladov porušenia verejného poriadku zdokumentovaných iba za posledné roky. Tvrdenia odporcov sa preto nezakladajú na pravde.

7.1.2 Trestný čin úverového podvodu kvôli hraniu hazardných hier

Z rozsudku vyberáme: „V minulosti už vybavoval takýto leasing pre Q., ktorý musel auto odovzdať aj keď už bolo 3/4 auta splateného, **lebo všetky peniaze ktoré zarobil prehral v automatoch.** Vie o tom že B. auto bolo následne predané asi po týždni od jeho prevzatia z bazára. **Stretol sa s B. v herni Monako v Nitre pri Biznis centre, kde mu tento ponúkol auto na predaj s tým, že auto si vyplatí,** lebo má dostať nejaké peniaze od právnikovi za dom v Andači, ktorý zdedil. Auto mu ponúkol za 1.500 eur, a keďže vedel, že nadobúdacía cena toho vozidla bola cca 120.000,- Sk, auto kúpil. **B. mu povedal, že prehral na automate peniaze a chce auto predat', a chcel tie peniaze vraziť do automatov.** Auto neprihlásil na seba, išiel s B. za p. B. s tým, že sa bude predčasne vyplácať leasing, na konkrétnom dátume splatenia sa nedohodli, ale nakoniec vyplatený nebol. B. komunikovala s B., B. jej vraj sľuboval, že si to vyplatí, ale keďže sa nič nedialo, volala aj jemu, keďže tam B. doviedol, bol za to zodpovedný. B. od neho chcela aby zaplatil za B., ale už jej nedvíhal telefón. (Rozhodnutie OS Nitra 2T/43/2010)

7.1.3 Trestný čin neoprávneného obohatenia podľa § 226 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona.

Odsúdený „v mesiaci august 2009 v Bar - herňa Nová Mladosť, na Štúrovej ulici číslo 18 v Nitre, ako prevádzkar tejto herne vykonal obsluhu dvoch výherných prístrojov (video lotérií) značky SYNOT, vo vlastníctve spoločnosti ASCOMP, s. r.o., ČSA 67/21, Sliač, IČO: 36051454, pričom pravdepodobne s čipovou kartou číslo XXXX viackrát neoprávnene zasiahol do programového vybavenia týchto prístrojov a následne požiadal manažérov spoločnosti NEW BLM s. r. o., Hlavná 120, Topoľčianky - ako nájomcov týchto prístrojov, aby mu preplatili ním uvádzané výhry iných osôb, pričom spoločnosť NEW BLM s. r.o. mu vyplatila viaceré peňažné sumy, ako náhradu za výhry vyplatené výhercom W. Q. na predmetných výherných prístrojov a to dňa 06.08.2009

vo výške 2 645,- eur, dňa 11.08.2009 vo výške 2 460,- eur, dňa 15.08.2009 vo výške 1 700,- eur a vo výške 2 720,- eur a dňa 19.08.2009 vo výške 2 460,- eur, avšak následnou kontrolou bolo zistené, že časť z predmetných vyplatených súm neboli skutočné výhry výhercov, ale boli vygenerované ako vybrané čiastky z pokladne jednotlivých výherných prístrojov neoprávneným zásahom do programového vybavenia týchto prístrojov obvineným, pričom skutočné výhry na daných výherných prístrojoch boli dňa 05.08.2009 vo výške 300,- eur, dňa 10.08.2009 vo výške 300,- eur, dňa 14.08.2009 vo výške 690,- eur, dňa 15.08.2009 vo výške 440,- eur a dňa 18.08.2009 vo výške 0,- eur, čím svojím konaním spôsobil poškodenému - spoločnosti ASCOMP s. r. o., ČSA 67/21, Sliač, IČO: 36051454, škodu vo výške 10 195,- eur. (Rozhodnutie OS Nitra 5T/112/2012)

7.1.4 Trestný čin „Neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla“ spáchaný v súvislosti s hraním hazardných hier
Odsúdený „vzal z predsiene rodinného domu nachádzajúceho sa na R. T. Č. XXX/X B. R. B. kľúče od osobného motorového vozidla značky Opel Astra s evidenčným číslom K.-XXXFT a následne takto získaným kľúčom otvoril osobné motorové vozidlo v celkovej hodnote 1.380,- eur patriace poškodenej Z. F., s ktorým odišiel do mesta Nitra a používal ho do 04:15 hod. toho istého dňa, kedy bol po oznámení udalosti poškodenou spozorovaný a **zadržaný hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru Nitra na Ďurkovej ulici v Nitre v herni Admiral, pred ktorou nechal zaparkované nepoškodené vozidlo.**“ (Rozhodnutie OS Nitra 5T/11/2017)

7.1.5 Herne sa stávajú priestorom, v ktorom sa stretávajú a ktorý využívajú kriminálne živly na páchanie rôznej trestnej činnosti (obžalovaní organizovanej skupiny sa stretávajú v kasínach, vydieračský únos prebehne priamo v kasíne a pod.)

Z rozsudku vyberáme: „Poškodený Z. E. na hlavnom pojednávaní ku skutkom pod č.1. a 2. uviedol, že si to už všetko nepamätá. Nachádzal sa vo večerných hodinách **v kasíne OKO, prišli tam nejakí chlapi zahalení v kapucniach, dvoch poznal, vyviekli ho von, naložili do auta**, hľadali ešte Z., dali ho zavolať. Fyzicky ich napádali, chceli nejaké zlato, dal im pokutu po 50.000,- Sk. On zaplatil, Z. nie. Potom ich zaviezli späť pri hotel Zobor, nepamätal si ľudí, vyšetrovateľovi hovoril mená. Celý útok trval asi pol hodinu až hodinu. Po fyzickom napadnutí Z. vzali auto.“ ((Rozhodnutie OS Nitra 6T/124/2010)

7.1.6 Konflikty v herni v Nitre: trestný čin výtržníctva (Rozhodnutie OS Nitra 33T/42/2016). Vykonávanie lúpeží v herni v Nitre (Rozhodnutie OS Nitra 33T/95/2016).

7.1.7 Podľa poskytnutých informácií dochádza v herniach aj k rušeniu nočného pokoja.

8 Záver a stručné zhrnutie

Argumenty uvedené v stanoviskách odporcov nie sú právne relevantné. Zhrnúť podstatné okolnosti tohto vyjadrenia v skrátenej podobe možno konštatovať:

- (i) Definícia verejného poriadku je otázkou definovanou v právnej teórii a judikatúre. Obmedzenia opísané v stanoviskách sú v rozpore s (i) všeobecne akceptovanou právnou teóriou, (ii) s judikatúrou Najvyššieho súdu SR, (iii) s judikatúrou Ústavného súdu SR ako aj (iv) s judikatúrou Európskeho súdneho dvora.
- (ii) **Pojem verejný poriadok nemožno obmedziť iba na priestupky proti verejnému poriadku.**
- (iii) Definíciu pojmu verejného poriadku obsahuje § 2 ods. 1 písm. j/ zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého na účely zákona č. 404/2011 Z. z. sa rozumie ohrozením verejného poriadku, porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa základných ľudských práv a slobôd, ochrany maloletých a iných zraniteľných osôb, alebo opakované porušovanie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa riadneho výkonu verejnej správy, životného prostredia, verejného poriadku alebo občianskeho spolunažívania....
- (iv) Základným argumentom stanovísk odporcov je odkaz na slobodu podnikania a možné porušenie Ústavy SR. Obsah pojmu sloboda podnikania, ktoré pozná naša Ústava nie je výrazne odlišný od pojmu slobody podnikania v iných ústavách. Významným prvkom, ktorý ovplyvňuje aj našu jurisprudenciu sú rozhodnutia európskych súdov. Sloboda podnikania a slobodného pohybu tovarov a služieb je jednou zo základných zásad, na ktorých stojí Európska únia. Európsky súdny dvor však v tejto oblasti konštantne pripúšťa odôvodnenosť aj úplného zákazu hazardných hier a ponecháva členským štátom voľnú úvahu pri rešpektovaní princípu nediskriminácie.
- (v) Európsky súdny dvor vo veci Schindler uviedol: „Po prvé, **nie je možné prehliadať morálne, náboženské alebo kultúrne aspekty lotérií, rovnako ako iných typov hazardných hier vo všetkých členských štátoch. Všeobecná tendencia členských štátov je obmedziť alebo dokonca zakázať hazardné hry a zabrániť tomu, aby bola zdrojom súkromného zisku. Po druhé, lotérie znamenajú vysoké riziko trestnej činnosti alebo podvodov**, vzhľadom k veľkosti súm, ktoré môžu byť predmetom stávk a výhier, ktoré môžu byť držané hráčom, najmä ak sú prevádzkované vo veľkom meradle. Po tretie, **podnecujú k utrácaniu, čo môže mať škodlivé individuálne a spoločenské dôsledky**. Konečný dôvod, ktorý nie je bez významu, hoci sa to nemôže samo o sebe považovať za objektívne odôvodnenie, je skutočnosť, že lotérie môžu významne prispieť k financovaniu dobročinnosti a aktivít vo verejnom záujme, ako je sociálna práca, charitatívna činnosť, šport alebo kultúra. **Tieto osobitné faktory odôvodňujú vnútroštátne orgány ... zistiť, čo je potrebné k ochrane**

hráčov a všeobecnejšie, čo je potrebné s ohľadom na špecifické sociálne a kultúrne črty každého členského štátu k udržaniu poriadku v spoločnosti.

- (vi) Rozsudok Läärä vztiahol dôvody rozsudku Schindler aj na hracie automaty a určil, že nie je v rozpore so slobodou voľného pohybu služieb a tovarov fínska právna úprava, ktorá určila, že hracie automaty nemôžu prevádzkovať súkromné subjekty, ale iba verejný subjekt.
- (vii) Rozsudok Sjöberg a Gerdin hazardné hry v bode 43 priamo označil za spoločenské zlo: „**Kultúrne, morálne a náboženské dôvody totiž môžu odôvodniť obmedzenia, pokiaľ ide o slobodné poskytovanie služieb prevádzkovateľmi hazardných hier, najmä v rozsahu, v akom možno považovať za neprijateľné, aby jednotlivci dosahovali zisk z využívania sociálneho problému alebo zo slabosti hráčov a ich neúspechu v hre.** V závislosti od rebríčka hodnôt každého členského štátu a so zreteľom na voľnú úvahu, ktorú má k dispozícii, tak môže členský štát obmedziť prevádzkovanie hazardných hier tým, že ho zverí verejnoprávnym alebo charitatívnym subjektom.“ Kultúrne, morálne a náboženské dôvody považuje za dostatočné na zdôvodnenie obmedzenia.
- (viii) Rozširovanie podmienok o povinnosť skúmať narušovania verejného poriadku pre schválenie všeobecne záväzného nariadenia sa nezakladá na žiadnom zákonom ustanovení, a preto je vyžadovanie tejto podmienky nezákonné.
- (ix) **Množstvo narušení veřejného poriadku však popisuje bod 7 Vyjadrenia. Vydieračský únos v herni, páchatelia násilnej kriminality v herni, rušenia nočného pokoja, výtržníctvo, úverové podvody kvôli hraniu hazardných hier v herni.**
- (x) Všeobecne záväzné nariadenie bude preskúmané prokurátorom, ktorý posúdi jeho zákonnosť. Zákonnosť všeobecne záväzných nariadení týkajúcich sa zákazu niektorých hazardných hier napr. v Levoči, Ružomberku, Galante ale aj ďalších desiatkach slovenských miest a obcí nebola napadnutá.

JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD.
Advokát